

Pohjois-Suomen Rikosseuraamuskeskus
Vaaan vankilan järjestyssääntö
Voimaan 1.4.2025

Vaalan vankilan järjestyssääntö

Sisällys

1 § Yleistä	3
2 § Vankilan alueella liikkuminen	3
3 § Pukeutuminen vankilan alueella	3
4 § Tilojen lukittuna pitäminen ja vahvuustarkastukset	3
5 § Työ- ja vapaa-ajan toiminnot.....	4
6 § Laitosmyymälässä asiointi	4
7 § Tapaamiset	5
7.1 § Valvotut tapaamiset	5
7.2 § Lapsitapaamiset	5
7.3 § Valvomattomat tapaamiset.....	6
7.4 § Yhteydenpito videoyhteyden välityksellä.....	6
7.5 § Tavaroiden vastaanottaminen tapaamisten yhteydessä.....	7
8 § Puhelimen käyttö	7
9 § Postin lähettäminen	8
10 § Tupakointi ja siisteys	8
11 § Omaisuuden hallussapito.....	9
11.1. § Esineet ja aineet, joiden hallussapito voidaan evätä	9
11.2. § Esineen ja aineen hallussapitoon liittyvät muut seikat.....	10
12 § Vankilan osastot.....	11
13 § Päihteiden käyttö ja lääkkeet	11
14 § Voimaantulo	12

1 § Yleistä

Järjestyssääntö sisältää vankeus- ja tutkintavankeuslakia ja niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä tarkempia määräyksiä vankilan alueella liikkumisesta ja tilojen lukittuna pitämisestä, osastoista, tapaamisten ja puhelimen käytön sekä vapaa-ajan järjestämisestä, omaisuuden hallussapidosta sekä muista vastaavista vankilan järjestyksen ylläpitämiseen ja toimintojen järjestämiseen liittyvistä yksittäisistä seikoista.

Vangin on noudatettava vankilan järjestyssääntöä, sekä vankilan henkilökunnan antamia kehotuksia ja käskyjä. Vangin on käyttäydyttävä vankilan henkilökuntaa, sekä muita vankeja ja henkilöitä kohtaan asiallisesti.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus järjestyssäännön rikkomisesta edellyttäen, että järjestyssäännössä on nimenomaisesti mainittu kyseisestä rikkomuksesta voivan seurata kurinpitorangaistus.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös siitä, että hän jättää noudattamatta Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen toimivaltansa rajoissa vankilan järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi antamaa kehotusta tai käskyä.

2 § Vankilan alueella liikkuminen

Vanki saa liikkua ja oleskella hänelle määrättyllä toiminta- ja työpaikalla, omalla asuinosaustollaan sekä ulkoiluun, ruokailuun ja vapaa-aikaan määrättyssä paikassa aikoina, jotka ilmenevät osaston päiväjärjestyksestä.

Muualla vankilassa tai sen alueella liikkuminen on ilman lupaa kielletty. Tämä määräyksen rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

3 § Pukeutuminen vankilan alueella

Vangin tulee olla asianmukaisesti pukeutunut vankilan alueella. Tämän määräyksen rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

4 § Tilojen lukittuna pitäminen ja vahvuustarkastukset

Sellien ovet ovat lukittuina päiväjärjestyksessä määrättyinä aikoina. Vangin tulee olla osastoa suljettaessa omassa sellissään tai muussa vahvuustarkastukselle osoitetussa paikassa. Vahvuustarkastus on toteutettava sellin ovi avaten siten, että jokaisen sellissä

asuvan vangin kunto ja terveydentila voidaan silmämääräisesti havaita. Tarvittaessa vangin kanssa keskustellaan erikseen.

Vahvuustarkastusten yhteydessä vangin tulee nousta seisomaan siten, että hänen kasvonsa ovat tarkastajaa kohden. Tästä voidaan poiketa vain, mikäli vangin terveydentila estää vankia nousemasta seisomaan. Vahvuustarkastuksen ajankohdat on määritelty päiväjärjestyksessä.

Mikäli asunto-osasto on tarkastushetkellä avoinna, vankien tulee tarkastuksen ajaksi siirtyä asuinosaansa käytävälle henkilökunnan osoittamaan paikkaan.

Vanki on velvollinen sulkemaan ja lukitsemaan sellinsä oven sieltä poistuessaan. Sellin ovien turvasalpojen avaaminen ja/tai sulkeminen on kiellettyä.

Tämän määräyksen rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangeistus.

Mikäli vanki ei osastoa suljettaessa ole omassa sellissään tai muussa vahvuustarkastukselle osoitetussa paikassa ilman hyväksyttävää perustetta hänelle voidaan määrätä kurinpitorangeistus.

5 § Työ- ja vapaa-ajan toiminnot

Vankilassa järjestetään työtoimintaa, lisäksi järjestetään perus- ja lukio-opintoja sekä ammatilliseen koulutukseen johtavaa Tuva-koulutusta. Vankilassa järjestetään vaikuttavuustyöskentelyä, jota toteutetaan eri toimintaohjelmien muodossa.

Vankilassa järjestetään mahdollisuuksia vapa-ajantoiminnalle vuodenaikojen mukaan ja niistä tiedotetaan erikseen. Mahdollisia toimintoja ovat mm. musiikin harrastaminen, kirjastopalvelut, liikunta ja vertaistukiryhmät. Uskonnon harjoittamiseen liittyvää toimintaa järjestetään viikko-ohjelman mukaisesti.

Vangilla on mahdollisuus kirjastopalveluiden käyttöön vähintään kerran viikossa päiväjärjestyksessä tarkemmin määriteltynä aikoina.

6 § Laitosmyymälässä asiointi

Vangilla on mahdollisuus hankkia elintarvikkeita ja muuta henkilökohtaiseen käyttöön sopivaa tavaraa laitosmyymälästä kerran viikossa. Vanki suorittaa ostosten maksun

maksukortillaan maksupäätteeseen. Laitosmyymälässä asiointin tarkemmat ajankohdat ilmenevät erillisestä viikko-ohjelmasta.

Jos vangilla ei ole mahdollisuutta mennä itse laitosmyymälään, hänen ostoksensa hoidetaan tilauslistalla ja asiaa hoitava virkamies toimittaa tilatut tavarat hänelle. Vanki suorittaa maksun maksukortillaan maksupäätteellä.

7 § Tapaamiset

7.1 § Valvotut tapaamiset

Valvotut tapaamiset järjestetään lauantaina klo: 8.15–16.00 välisenä aikana. Valvotun tapaamisen tapaamisaika on 45min ja tapaaminen alkaa 15 min yli tasan. Tapaamisia ei järjestetä joului- ja juhannusaattona eikä arkipyhinä.

Vanki varaa tapaamisen etukäteen ja ilmoittaa siitä tapaajalle. Varaus on tehtävä torstaihin klo 16.00 mennessä. Varaus tapahtuu erillisellä lomakkeella, joka on toimitettava osaston henkilökunnalle. Lomakkeelle on merkittävä tapaajan koko nimi, sekä haluttu tapaamispäivä ja -aika. Vangilla on enintään yksi tapaamiskerta päivässä. Tapaajia voi olla enintään kaksi tavattavaa vankia kohden. Saman perhekuntaan kuuluvien lapsien määrää ei rajoiteta. Tapaajat voivat tavata vain yhtä vankia kerrallaan.

Tapaajan on ilmoitauduttava tapaamiseen 15 minuuttia ennen varatun tapaamisajan alkua. Tapaaminen voidaan evätä tapaajan myöhästyessä.

Tapaaja ja vanki eivät saa pitää muistiinpanovälineitä tai välittää kirjallisia viestejä ilman henkilökunnan lupaa.

Vanki ja tapaaja eivät saa koskettaa toisiaan tapaamisen aikana.

Mikäli vanki rikkoo järjestyssäännössä määriteltyjä tapaamisen ehtoja, hänelle voidaan määrätä asiasta kurinpitorangaistus.

7.2 § Lapsitapaamiset

Vangille voidaan myöntää lupa alle 15-vuotiaan lapsen tapaamiseen siihen soveltuvassa tilassa, jos tapaaminen on tarpeen vangin ja lapsen yhteyksien ylläpitämiseksi eikä tapaaminen ole lapsen edun vastaista.

Lapsitapaamista haetaan valvomattoman tapaamisen lomakkeella. Hakemus on jätettävä osaston toimistoon torstaihin klo 16.00 mennessä.

Lapsitapaamisia järjestetään arkipäivinä ja lauantaisin, klo 8.00–16.00 välisenä aikana. Tapaaminen kestää pääsääntöisesti 45 minuuttia, mutta erityistilanteissa lapsitapaaminen voi kestää enintään kaksi tuntia. Tapaamisia ei järjestetä joului- ja juhannusaattona eikä arkipäivinä. Tapaaminen on valvottu.

7.3 § Valvomattomat tapaamiset

Valvomattomat tapaamiset (perhetapaaminen) on tarkoitettu perhesuhteiden ylläpidon mahdollistamiseksi. Valvomattomia tapaamisia haetaan vähintään kolme viikkoa ennen anottua tapaamisaikaa lomakkeella, joita saa osaston henkilökunnalta. Lomake palautetaan osaston henkilökunnalle.

Vankilassa on kaksi perhetapaamistilaa. Valvomattomat tapaamiset järjestetään lauantaisin ja sunnuntaisin. Valvomattomat tapaamiset (perhetapaaminen) järjestetään lauantaina ja sunnuntaina klo: 8.15–16.00 välisenä aikana. Tapaamisia ei järjestetä joului- ja juhannusaattona eikä arkipäivinä.

Tapaajia voi olla enintään kolme tavattavaa vankia kohden. Saman perhekuuntaan kuuluvien lapsien määrää ei rajoiteta.

Mikäli vanki rikkoo järjestyssäännössä määritellyjä tapaamisen ehtoja, hänelle voidaan määrätä asiasta kurinpitöraangaistus.

7.4 § Yhteydenpito videoyhteyden välityksellä

Yhteydenpidon videoyhteyden välityksellä (ns. Skype-tapaaminen) määräytyy vangin hakemuksen, vapaiden aikojen ja tilojen mukaan. Vanki varaa tapaamisajan ennakkoon lomakkeella edelliseen torstaihin klo 12.00 mennessä. Lomake palautetaan vangille, kun tapaamisajankohta on vahvistettu.

Yhteydenpito videoyhteyden välityksellä kestää kerrallaan 30 minuuttia. Pidempi, (yhden tunnin mittainen) lupa kerran viikossa voidaan myöntää vangille, jota läheiset eivät lainkaan pääse tapaamaan vankilaan esimerkiksi ulkomailla asumisen tai vastaavan syyn vuoksi.

Tapaamiset ovat arkisin klo 8.00–16.00. Tapaamisia videoyhteyden välityksellä voidaan järjestää myös viikonloppuisin erikseen nimettyinä ajankohtina.

Vanki ei saa koskea laitteisiin, virkamies avaa ja sulkee yhteyden. Vankilan henkilökunta valvoo tapaamista ja lisäksi tapaamistilassa voi olla tallentava kameravalvonta. Vanki ei saa pitää muistiinpanovälineitä tai välittää kirjallisia viestejä ilman henkilökunnan lupaa.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus tämän määräyksen rikkomisesta ja yhteydenotosta tai sen yrityksestä henkilöön, joka ei ole lupapäätöksessä kirjattuna.

7.5 § Tavaroiden vastaanottaminen tapaamisten yhteydessä

Tapaamisten yhteydessä tapaaja voi tuoda vangille vähäisen määrän tavaraa. Vähäinen määrä on noin yksi normaalikokoinen muovikassillinen (30 litraa) tavaraa. Vangille tarkoitetut tavarat luovutetaan henkilökunnalle tarkistettavaksi ennen niiden luovuttamista vangille.

Tapaaja voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sille vangille, jota hän tulee tapaamaan. Tavarat tulee jättää vankilan henkilökunnalle ilmoittautumisen yhteydessä.

Henkilökunta tarkastaa vangille luovutettavan omaisuuden. Tavarat tulee olla määrältään ja laadultaan sellaista, että se voidaan rikkomatta tarkastaa.

Vastaanotettavan omaisuuden laatu ja määrää arvioidessa otetaan huomioon omaisuuden hallussapidosta järjestyssäännön 11 §:ssä mainitut seikat, sekä vankilan säilytystilojen rajallisuus.

8 § Puhelimen käyttö

Osastojen puhelimet ovat käytettävissä päivittäin osastojen aukioloaikojen mukaisesti. Puhelujen määrää rajoittaa käytettävissä olevien puhelinlaitteiden määrä ja päiväjärjestyksessä käytettävissä oleva aika. Vangin voidaan harkinnanvaraisesti antaa soittaa myös muulloin kuin sellien aukioloaikoina.

Matkaselli- ja eristysosastolta vanki voi soittaa ilmoittamalla osaston vartijalle.

Jokainen vanki saa puhelimeen tunnukset, jotka ovat ainoastaan henkilökohtaiseen käyttöön. Tunnuksia ei saa luovuttaa toisen henkilön käyttöön. Käyttää saa vain omia tunnuksia.

Puhelimen käytön ehtona on, että vanki ilmoittaa henkilökunnalle etukäteen numerot ja henkilöt tähän varatulla lomakkeella. Numerot, joita voi olla enintään 20, tallennetaan puhelinjärjestelmään.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, mikäli hän antaa virheellistä tietoa puhelinnumeroista tai puhelun vastaanottajista, luovuttaa henkilökohtaiset tunnukset toisen henkilön käyttöön taikka käyttää toisen henkilökohtaisia tunnuksia.

9 § Postin lähettäminen

Mikäli vanki yrittää kuljettaa tai antaa toisen vangin kuljetettavaksi kirjeen tai muun postilähetyksen tai viestin ohi vankilan postin tarkastuksen, asiasta voidaan määrätä hänelle kurinpitorangaistus.

10 § Tupakointi ja siisteys

Tupakointi vankilan sisätiloissa on kielletty. Tupakkatuotteiden ja tulentekovälineiden hallussapito muualla kuin ulkoilussa on kiellettyä. Jokaisen vangin tupakointituotteet säilytetään omissa erillisissä näille varatussa lukitussa tilassa. Mahdollisuus tupakointiin on kerran päivässä ulkoilun yhteydessä. Muuna aikana tupakointi on kielletty, myös toimintaan osallistumisen aikana. Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, mikäli hän toimii määräyksen vastaisesti.

Vanki ei saa valmistaa tai pitää hallussaan nuuskaa.

Sellikalustuksen järjestystä ei saa muuttaa ilman Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen lupaa. Tavaroiden tulee olla säilytettynä kaapeissa ja muissa säilytystiloissa.

Kuvia, julisteita ja muita esineitä saa kiinnittää ainoastaan asuinhuoneen seinällä olevaan kiinnitysalustaan.

Sähkölaitteista on katkaistava virta sellistä poistuttaessa.

Tämän pykälän rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

11 § Omaisuuden hallussapito

11.1. § Esineet ja aineet, joiden hallussapito voidaan evätä

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos siitä aiheutuu vaaraa henkilön turvallisuudelle. Tällaisia ovat ampuma-, terä- ja lyömäaseiden, räjähdysaineiden ja kaasusumuttimien lisäksi muun muassa ponnekaasulliset aerosolivalmisteet ja myrkyt. Vaaraa aiheuttavia aineita ovat myös kemikaalit, joiden aineyhdiste mahdollistaa räjähdysaineiden valmistamisen, kuten esimerkiksi vetyperoksidia sisältävät hiusvärit.

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos se erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen. Tällaisia ovat muun muassa omaisuuden hajottamiseen soveltuvat työkalut.

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos sen hallussapidosta vankilan tai vankilan osaston olosuhteet ja valvonnan aste huomioon ottaen aiheutuu erityistä haittaa vankilan yleiselle järjestykselle. Tällaisia ovat muun muassa:

1. tiedon tallentamiseen soveltuvat laitteet. Tällaisia laitteita ovat muun muassa tietokoneet, kamerat, videokamerat, MP3-soittimet ja osa pelikonsoleista. Kiellettyjä ovat kovalevyn sisältävät laitteet sekä erilliset muistit.
2. sähköisen viestinnän välityksellä yhteydenpidon mahdollistavat laitteet. Tällaisia laitteita ovat muun muassa tietokoneet, matkapuhelimet ja osa pelikonsoleista. Kiellettyjä ovat myös esineet, joita käytetään sähköisen yhteyden muodostamiseen sekä esineet, joiden käyttö liittyy kiinteästi sähköisessä viestinnässä käytettäviin laitteisiin.
3. laitteet, jotka soveltuvat viranomaisten radioliikenteen kuunteluun ja seurantaan tai muuten viranomaisten toiminnan tarkkailuun. Tällaisia ovat muun muassa radiopuhelimet ja radioliikenteen ilmaisimet. Kiellettyjä ovat myös kiikarit ja muut tarkkailuun soveltuvat optiset laitteet.
4. esineet, joista aiheutuu siisteys- tai terveyshaittaa tai palovaaraa. Tällaisia ovat muun muassa tatuointivälineet, eläimet, kasvit ja kynttilät.

5. muulla tavoin vankilan yleistä järjestystä haittaavat esineet. Tällaisia ovat muun muassa kamppailu- ja karkaamisvälineet, asejäljitelmat sekä rikollisten järjestöjen ja ryhmien tunnuksilla varustetut esineet.

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos sitä ei voida ilman kohtuutonta vaivaa tai sitä vahingoittamatta tarkastaa. Tällaisia ovat muun muassa vankilan ulkopuolelta tuotavat hygienia- ja kosmetiikkatuotteet, elintarvikkeet sekä tupakkatuotteet. Mikäli vanki ottaa kyseisiä tuotteita mukaansa laitoksen ulkopuolelle, niitä ei anneta hänen haltuunsa laitokseen palattuaan. Haltuun annettavien esineiden on oltava rakenteeltaan sellaisia, että ne eivät ole omiaan soveltumaan kiellettyjen esineiden tai aineiden kätkemiseen.

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos sitä käytetään tai on perusteltua syytä epäillä, että sitä tullaan käyttämään rikoksentekovälineenä. Tällainen tilanne voi olla muun muassa se, että vanki käyttäisi hallussaan olevaa kirjoituskonetta asiakirjojen väärentämiseen ja petosten tekemiseen.

Vankeuslain 9 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan esineen tai aineen hallussapito voidaan evätä, jos vankila on hankkinut vastaavan esineen vangin käyttöön. Tällaisia ovat muun muassa asuinhuoneen varustukseen kuuluvat esineet sekä muut vankilan vankien käyttöön hankkimat esineet, mikäli vangilla on tosiasiallinen mahdollisuus esineen käyttämiseen.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, mikäli hänen hallustaan löydetään edellä mainittuja esineitä tai aineita.

11.2. § Esineen ja aineen hallussapitoon liittyvät muut seikat

Vanki voi saada haltuunsa vain kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta. Haltuun annettavien käyttöesineiden määrän tulee olla sellainen, että ne mahtuvat säilytettäväksi sellin säilytystiloihin niille varatuille paikoille.

Sähkölaitteen haltuun antamisen edellytyksenä on, että laite on tyyppihyväksytty (CE-merkintä), se on ehjä ja että siinä on tunnistenumero.

Esineeseen tarkastuksen yhteydessä kiinnitettyjä sinettejä ei saa irrottaa tai vahingoittaa.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus sinettien irrottamisesta tai vahingoittamisesta.

Luvallisten esineiden muuttaminen väkivallantekoihin paremmin soveltuviksi on kiellettyä. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi lyömäaseeksi soveltuvan esineen valmistamista tai hammasharjan teroittamista. Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus, mikäli hänen hallustaan löydetään kyseisiä esineitä.

Vangille voidaan määrätä kurinpitorangaistus siitä, mikäli hän yrittää kuljettaa luvattomia tavaroita vankilaan tarkastusta välttämällä. Haltuun annetaan kerralla enintään yhteensä 100 kappaletta kaikkia tallenteita (muun muassa cd-, dvd-, Blu-ray-levyt sekä pelikonsolipelit) ja 10 kappaletta kirjoja sekä 20 kappaletta lehtiä.

Omaisuuksien hallussapitoa koskevat määräykset eivät koske niitä esineitä ja aineita, jotka on annettu vangin haltuun ennen järjestyssäännön voimaantuloa. Mikäli vanki siirtyy toiseen vankilaan, tällöin noudatetaan siellä siirron ajankohtana voimassa olevaa järjestyssääntöä.

12 § Vankilan osastot

Vankilassa on neljä asumisyksikköä (D, E, F, G), joissa kussakin 2 asunto-osastoa.

Vankilan vankiosastoja ovat D1 tulo-osasto, D2 tutkintavankiosasto, E1 erityisen tuen osasto, E2 pitkäaikaisvankiosasto, F1 avolaitospoisto-osasto, F2 ulkomaalaisvankiosasto, G1 lyhytaikaisvankiosasto ja G2 sakkovankiosasto. Lisäksi on vastaanotto-osasto C1 ja eristysosasto C2.

Osastoilla on omat päiväjärjestykset.

Osastoilla on mahdollista käyttää puhelinta osastojen päiväjärjestyksen mukaisina aukioloaikoina. Muina aikoina puhelimen käyttö on mahdollista osastohenkilökunnan kanssa erikseen sovittaessa.

13 § Päihteiden käyttö ja lääkkeet

Päihdetestin manipuloinnista tai sen yrittämisestä voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

Vanki ei saa käyttää eikä hänellä saa olla hallussaan lääkkeitä ilman Vankiterveydenhuollon yksikön lääkärin lupaa. Lääkkeet on säilytettävä niitä varten tarkoitetuissa doseteissa, ja pusseissa tai muissa alkuperäispakkauksissaan, ja käyttämättömät lääkkeet on palautettava. Vanki ei saa luovuttaa hänelle määrättyjä lääkkeitä toiselle vangille. Näiden järjestyssäännön määräysten rikkomisesta voidaan määrätä kurinpitorangaistus.

14 § Voimaantulo

Tämä järjestyssääntö tulee voimaan 1.4.2025

Riitta Kari, operatiivisen vastualueen johtaja

Jani Kotoaro, lakimies